OpenMP/MPI

Рачунарски системи високих перформанси

Петар Трифуновић Вељко Петровић

Факултет техничких наука Универзитет у Новом Саду

Рачунарске вежбе, Зимски семестар 2022/2023.

- 1. Када имате много обавеза одједном, најчешће:
  - а. Радите све сами у исто време
  - b. Тражите од пријатеља да Вам помогну
  - с. Радите све сами, једно по једно

- 2. У колективу Вам највише одговара:
  - а. Када постоји вођа тима
  - b. Када су сви равноправни
  - с. Избегавате колективе

- 3. Храну највише волите да конзумирате:
  - а. Виљушком, класично
  - b. Чачкалицом нова чачкалица за сваку врсту хране
  - с. Чачкалицом једна чачкалица за све

- 4. Од понуђених ствари које нуди данашња технологија, највише волите да користите:
  - а. Дељене документе, Google Drive, Google Docs...
  - b. Апликације за дописивање
  - с. Не волите да користите технологију

Квиз — резултати

Највише одговора под а — Ви сте *OpenMP*:

- Волите да поделите посао на блиске јединке које раде истовремено
- Сматрате да је најефикасније комуницирати путем дељених медијума, где сви могу видети поруку одмах, уместо да шаљете појединачно
- Волите да се зна ко је главни

• Највише одговора под b — Ви сте *MPI*:

- Волите да распоредите посао по сваку цену, макар и јединкама које нису тако блиске
- Сматрате да је најбоље постарати се да свако добије своју поруку
- Не обраћате пажњу на концепт вође, сви су равноправни, плен се дели
- **Највише одговора под с** Ви сте секвенцијално програмирање! Стидите се!

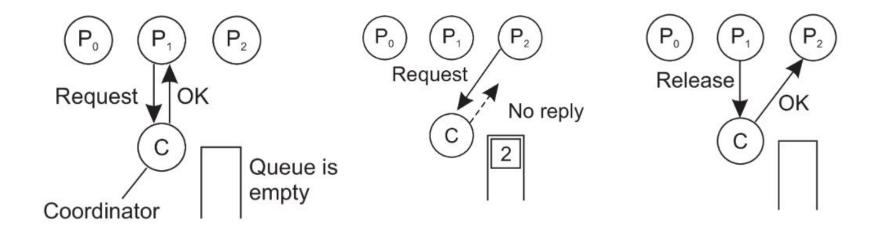
новембар 2022.

6 / 22

Имплементација дистрибуираних алгоритама

- Подсетимо се неких од алгоритама са предавања из предмета ПДАСП:
  - Централизовани алгоритам заснован на дозволи
  - Лампортови логички сатови

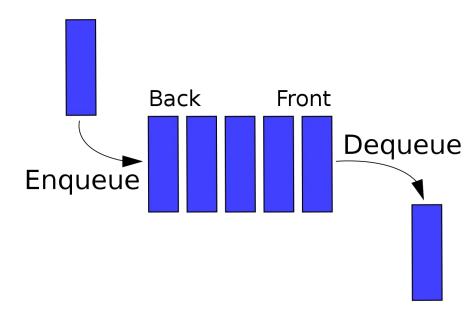
- **Координатор** обезбеђује синхронизацију и јединствен приступ дељеном ресурсу
- Сваки учесник тражи дозволу за приступ од координатора

Преузето из материјала са предавања за предмет Паралелни и дистрибуирани алгоритми и структуре података

900

- Први корак имплементирати ред чекања у *С*-у
- У позадини реда може бити најобичнији низ

- Други корак моделовати логику проблема
- Питања везана за моделовање проблема:
  - Како процес зна да ли је координатор?
  - Како ће координатора разграничити између захтевања и отпуштања дозволе?
  - Како ће координатор знати да ли сме да додели дозволу?
  - Како ће координатор знати коме следећем да додели дозволу након што је претходни процес отпусти?

- Други корак моделовати логику проблема
- Одговори:
  - Како процес зна да ли је координатор:
    - На основу ранка
  - Како ће координатора разграничити између захтевања и отпуштања дозволе?
    - На основу вредности примљене поруке
  - Како ће координатор знати да ли сме да додели дозволу?
    - На основу вредности посебне boolean (int) променљиве
  - Како ће координатор знати коме следећем да додели дозволу након што је претходни процес отпусти?
    - На основу садржаја реда чекања; дозволу добија процес који је најдуже у реду

- Трећи корак моделовати комуникацију
- Питања везана за моделовање комуникације:
  - Од кога и када координатор прима поруку?
  - Када координатор шаље поруку?
  - Када радници примају поруку?
  - Када радници шаљу поруку?
  - Да ли се ради о комуникацији један-на-један, или о колективној?
  - Да ли користити блокирајуће или неблокирајуће позиве?

- Трећи корак моделовати комуникацију
- Одговори:
  - Од кога и када координатор прима поруку?
    - Од било ког процеса (MPI_ANY_SOURCE) на почетку сваке итерације своје бесконачне петље
  - Када координатор шаље поруку?
    - Када додели некоме дозволу
  - Када радници примају поруку?
    - Након што пошаљу захтев
  - Када радници шаљу поруку?
    - На почетку своје итерације и када отпушта дозволу
  - о Да ли се ради о комуникацији један-на-један, или о колективној?
    - Један на један
  - Да ли користити блокирајуће или неблокирајуће позиве?
    - Или само блокирајуће, или оба

• Решење: директоријум *centralizovana_dozvola*

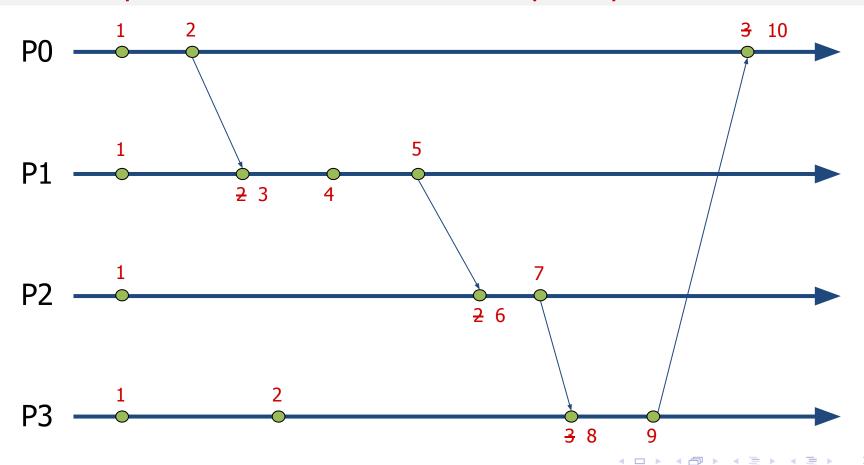
Имплементација дистрибуираних алгоритама — Лампортови логички сатови

Lamportovi logički satovi – algoritam :

- I. Proces P_i , pre nego što izvrši bilo koji događaj (slanje ili prijem poruke, interni događaj), inkrementira C_i za I
- 2. Kada se poruka m šalje od strane procesa P_i , poruka dobija vremenski otisak $ts(m) = C_i$
- 3. Kada se poruka m primi od strane procesa P_j , P_j podešava svoj lokalni brojač $C_j = \max\{C_j, ts(m)\}$; onda izvršava korak I i potom prosledi poruku m aplikaciji

 $\mathcal{O} \cup \mathcal{O}$

Лампортови логички сатови — пример за имплементацију

Лампортови логички сатови — пример за имплементацију

• Решење: директоријум *lamportovi_logicki_satovi*

- Најједноставнија репрезентација слике:
  - Заглавље са важним информацијама (величина слике, број канала по пикселу...)
  - Пиксели за RGB слике, ово је матрица пиксела, где сваки пиксел садржи најчешће три бајта
  - Формати .bmp, .ppm...

- Циљ задатка:
  - Ротирати пикселе слике улево за одређен број позиција
  - "Унутрашњи" пиксели се померају на леву страну
  - Пиксели "по ободу", који након померања испадају ван димензија слике, прелазе на десну страну

- Детаљи имплементације:
  - Само један процес (root) учитава слику
  - Затим шаље осталим процесима информације о слици, па распоређује по свим процесима, укључујући и себе, одговарајућ број редова слике
  - Процеси обрађују своје редове и шаљу их назад *root*-у
  - Root чува слику на фајл систему рачунара

- Детаљи имплементације:
  - Размотрити могућност хибридне имплементације

• Решење: директоријум *obrada_slike*